Жоғары білім туралы

ДИПЛОМ

ЖБ № 0157858

Осы диплом Амирова

Салтанат Зейнелғабденовнаға берілді,

ол 2007 жылы "Болашақ" университетіне

түсіп, 2010 жылы

050117 - Қазақ тілі және әдебиеті

"Болашақ" университетінің

жоғары білім берудің кәсіптік оқу бағдарламасын толық меңгеріп шықты.

Мемлекеттік аттестаттау комиссиясының 2010 жылғы «29» сәуірдегі шешімімен оған

қазақ тілі және әдебиетінің

біліктілігі және (немесе) БАКАЛАВР академиялық дәрежесі берілді.

Мемлекеттік аттестаттау комиссиясының төрағасы

Ректор

Хатшы

М.О.

Қызылорда қаласы

2010 жылғы «29» сәуір

Тіркеу нөмірі 304

ДИПЛОМ

о высшем образовании

ЖБ № 0157858

Настоящий диплом выдан Амировой

Салтанат Зейнелгабденовне в том, что он а

в 2007 году поступил а в

Университет "Болашак"

и в 2010 году полностью освоил а профессиональную учебную программу высшего образования

050117 - Казахский язык и литература

Университета "Болашак"

Решением Государственной аттестационной комиссии от «29» апреля 2010 года ему (ей) присвоена квалификация и (или) академическая степень БАКАЛАВР

казахского языка и литературы

Председатель Государственной аттестационной комиссии

Ректор

Секретарь

М.П.

Город Кызылорда

«29» апреля 2010 года

Регистрационный номер 304

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ
ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

«БОЛАШАҚ» УНИВЕРСИТЕТІ

№ ________ дипломына

ҚОСЫМША

Мамандығы
050117- Қазақ тілі мен әдебиеті

Қызылорда қаласы, 2010 жыл

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қазақстан Республикасы	
Тегі, аты, әкесінің аты *Амирова Салтанат Зейнелъабденовна* Туған жылы *1982 жыл*	*«Болашақ» Университеті*
Білімі жөніндегі алдыңғы құжаттары: *диплом* Қабылдау емтихандары *Өңгімелесу* Түсті *2007 жыл* Бітірді *2010 жыл* Жоғары оқу орнының статусы *мемлекеттік емес білім беру мекемесі* Оқудың нормативтік кезеңі *3 жыл* Білім алу және білімді бағалау тілі *қазақ тілі* Оқу түрі *сырттай* Бағыт/мамандық *Қазақ тілі мен әдебиеті* Мамандану *бакалавр*	2010 жылғы № ________ дипломның қосымша *29 сәуір* *2010 жылғы* *мемлекеттік* *аттестаттау* *комиссиясының* *шешімімен* *бакалавр* *академиялық* *дәрежесімен* *"Қазақ тілі мен әдебиет пәні мұғалімі"* *біліктілігі* БЕРІЛДІ
Курстық жұмыстар: *1.Педагогика*	*жақсы*
Практика: *1. Оқу - танымдық* *2. Мемлекеттік педагогикалық*	*жақсы*
Қорытынды мемлекеттік емтихандар: *1.Қазақстан тарихы* *2.Қазақ әдебиеті*	 *жақсы* *жақсы*
"Қазақтың ойшыл-әдiскер тұлғалары " тақырыбында қорытынды біліктілік жұмысын қорғады	*жақсы*
Берілген диплом білім деңгейіне және біліктілігіне сәйкес кәсіптік іс-әрекет жүргізуге құқық береді	
Ректор *Декан* *Хатшы*	М.О.

Оқу барысында мынадай пәндер бойынша тапсырды

пәннің атауы	сағат көлемі	бағасы
Іс қағаздар	45	өте жақсы
Педагогика	120	жақсы
Психология	60	жақсы
Қазіргі қазақ тілі: фонетика	30	өте жақсы
Лексикология	60	өте жақсы
Сөзжасам	30	жақсы
Морфология	60	өте жақсы
Синтаксис	90	өте жақсы
Тіл біліміне кіріспе	60	есептелінді
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы	60	жақсы
Жалпы тіл білімі	60	жақсы
Халық ауыз әдебиеті	60	Есептелінді
Ежелгі дәуір әдебиеті	30	жақсы
Хандық дәуір әдебиеті	60	жақсы
XIX ғасыр әдебиеті	60	Жақсы
XX ғасыр басындағы әдебиет	60	жақсы
Қазіргі қазақ әдебиеті	120	Есептелінді
Балалар әдебиеті	60	Есептелінді
Тіл мәдениеті	30	Есептелінді
Абайтану	30	Есептелінді
Арнаулы курстар	255	Есептелінді
Арнаулы семинарлар	245	Есептелінді
Орыс әдебиеті	60	Есептелінді
Қазақ жазу тарихы	25	Есептелінді
Шешендік өнер	30	Есептелінді
Қазақ әдеби тілінің тарихы	45	Есептелінді
Көркем мәтінді әдеби талдау	45	Есептелінді
Нормативті қазақ тілі	30	өте жақсы
Тілдік қатынас негіздері	60	жақсы
Қазақ тілін оқыту әдістемесі	90	жақсы
Когнитивтік лингвистика	30	жақсы
Қазақ тілінің стилистикасы	60	жақсы
Әдебиеттануға кіріспе	60	жақсы
Әдебиет теориясы	60	жақсы
Қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі	90	өте жақсы
Шетел әдебиетінің тарихы	120	жақсы
Шығыс әдебиеті	45	есептелінді
Көркем мәтінді лингвистикалық талдау	45	жақсы
Түркітануға кіріспе	90	жақсы
Барлығы:	2870	

КУӘЛІК
УДОСТОВЕРЕНИЕ

Біліктілік санатын беруге (растауға)
аттестатталушы адамды аттестаттау туралы
КУӘЛІК

Осы куәлік __Амирова Салтанат Зейнельгавденовна________________
(ТАӘ (әкесінің аты бар болғанда), қолы)

Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын және арнайы оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғаларды аттестаттаудан өткізудің 2016 жылғы «27» қаңтардағы №83 бұйрығымен біліктілік санаттарын беру (растау) бойынша Қызылорда қаласы,№23 Ж.Қизатов атындағы мектеп-лицейдің аттестаттау комиссиясының 2019 жылғы 30 мамырдағы шешіміне сәйкес берілді.
(білім беру ұйымының немесе білім басқармасы органының толық атауы)

2019 жыл «22» тамыз № 291 бұйрығымен педагог-модератор________ біліктілік санаты берілді (расталды)

__________ қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі__________ лауазымы бойынша.
(лауазымның атауы)

Білім беру ұйымының басшысы Кужаниязова [illegible] Әбергеновна
(ТАӘ (әкесінің аты бар болғанда), қолы)

Мөрдің орны

Тіркеу нөмірі № 49
Берген күні 2019 жылғы « 26 » тамыз
Берген орны: Қызылорда қаласы,№23 Ж.Қизатов атындағы мектеп-лицей

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат Амирова Салтанат Зейнельгавденовна
Настоящим подтверждает, что (тегі, аты, әкесінің аты / фамилия, имя, отчество)

Жанартылған білім беру жағдайында пән мұғалімінің кәсіби құзыреттілігін дамыту (қазақ тілі және қазақ әдебиеті)
прошел(ла) курсы повышения квалификации на тему / тақырыбында

/31 тамыз-04 қыркүйек 2021 жыл, 40 сағат/
в объеме часов / сағат көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды

Директор филиала / _____ / Елеусинов Б.Т. /
АО «НЦПК «ӨРЛЕУ» қолы/подпись аты-жөні/Ф.И.О.

М.О.
М.П.

Берілген күні: «04» 09 2021 жыл
Дата выдачи: года

Тіркеу нөмірі
Регистрационный номер № 0406236

«ӨРКЕНИЕТ» Қазақстан Республикасы педагогтарының біліктілігін арттыру және қайта даярлау әдістемелік орталығы

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат
Настоящее подтверждает, что

Амирова Салтанат Зейнельгавденовна
(тегі, аты, әкесінің аты/ фамилия, имя, отчество)

Ерекше қолдауды қажет ететін балаларды оқытуда инклюзивті білім беру ортасының мазмұны

подтверждается прохождение курсы на тему/ тақырыбында

(06.12-14.12.2021 ж, 80 сағат)

в объема часов/ сағат көлемінде оқу курсынан өткенін растайды

Директор **Абжекенова В.Ж.**

Берілген күні: «14» 12 2021 жыл
Дата выдачи: года

Тіркеу нөмірі № 03110
Регистрационный номер

Республика педагогтарының әдістеме
мен өнер-білім орталығы

Мағжан Жұмабаев
(1893-1938)

Диплом

I орын

Республика педагогтарының әдістеме мен өнер-білім
орталығы ұйымдастыруымен өткен
Республикалық «Мағжан оқулары» сайысында
жатқа мәнерлеп оқығаны үшін
Кувалдина Екатерина

Жетекшісі Амирова Салтанат Зейнельгавденовна

марапатталады

Директор *Ж.Т.Серғазықызы*

№ 00165
Алматы 2023 ж

Республика педагогтарының әдістеме мен өнер-білім орталығы

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

Диплом

I орын

Мұғалімдердің кәсіби біліктілігін арттыру мақсатында Республика педагогтарының әдістеме мен өнер-білім орталығы ұйымдастырған Республикалық «Менің жаңа сабағым» байқауында заманауи білім беру тәжірибелерімен бөлісіп, жұмысы "үздік" деп танылғаны үшін

Амирова Салтанат Зейнельгавденовна

марапатталады

Директор *Ж.Т.Сергазықызы*

№ 00252

Алматы 2023 ж

ҚЫЗЫЛОРДА ҚАЛАСЫ БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІ

АЛҒЫС

Ұлы ақын, ойшыл Абай Құнанбаевтың
шығармашылығына арналған
«Қара сөзі Абайдың - қағидасы талайдың»
тақырыбында өткізілген аймақтық сайысқа
белсене қатысқаны үшін
№ 23 мектеп (гимназия/лицей) оқушылары

10 - сынып

жетекшісі Амирова Салтанат

АЛҒЫС БІЛДІРЕМІН

Бөлім басшысы **Д. Баймурзаева**

Тіркеу № 3478

2021 ЖЫЛ

«БІЛІМ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ»

«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АҚ ФИЛИАЛЫ

«АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША КӘСІБИ ДАМУ ИНСТИТУТЫ»

ORLEU

ДИПЛОМ

«Үздік ашық сабақ» атты
I Республикалық педагогикалық
байқауының I орын иегері

Амирова Салтанат Зейнельгавденовна

марапатталады

I место награждается

Амирова Салтанат Зейнельгавденовна

победитель на
I Республиканском педагогическом конкурсе
«Лучший открытый урок»

«БІЛІМ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ» ДИРЕКТОРЫ:

М.РАФИКОВ

«ӨРЛЕУ» БАҰО» АҚ ФИЛИАЛЫ
«АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША КӘСІБИ ДАМУ ИНСТИТУТЫНЫҢ» ДИРЕКТОРЫ:

Н.М.АБИШЕВА

АСТАНА, 2023 ЖЫЛ

ПЕДАГОГИКА жаңашыры

№9
21 қаңтар
2019

Республикалық педагогикалық, ғылыми журналы

УТЕГЕНОВА ДАРИХА

Қызылорда облысы Жаңақорған ауданы №125 С.Сапарбеков атындағы орта мектептің бастауыш сынып мұғалімі

МАЗМҰНЫ

МОЛЖІГІТОВА С.Ө. ОРТА МЕКТЕПТІҢ МАТЕМАТИКА КУРСЫНДА ЫҚТИМАЛДЫҚТАР ТЕОРИЯСЫН ОҚЫТУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ....4
ЖАНГЕЛДІ АРДАҚ ЖАНГЕЛДІҚЫЗЫ ТӘРБИЕЛІ ЖАС - ЖАРҚЫН БОЛАШАҚТЫҢ КЕПІЛІ ..6
ЖУНИСОВА АСЕЛ ИБРАГИМҚЫЗЫ. ТӘУКЕ ХАН ТҰСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫ.........9
АЙМЕНОВА САУЛЕ СЕРИКОВНА. АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУДЫҢ БАСТАПҚЫ САТЫСЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫ АУЫЗША СӨЙЛЕУГЕ ҮЙРЕТУДІҢ ЖОЛДАРЫ 11
ӨТЕГЕН НАЗЫМ ӨМІРБЕКҚЫЗЫ. ҰЛЫ ДАЛАНЫҢ ЖЕТІ ҚЫРЫ. ТАРИХИ САНАНЫ ЖАҢҒЫРТУ АРҚЫЛЫ ЖАСТАРДЫ ОТАНСҮЙГІШТІККЕ ТӘРБИЕЛЕУ 15
ШАГИРОВА ИНДИРА. ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМІН БАҚЫЛАУДАҒЫ КОМПЬЮТЕРЛІК ТЕСТІЛЕУДІҢ РӨЛІ 17
ШАКИРОВА ГУЛЬНАЗ ИМАНАЕВНА. КҮНДЕЛІКТІ АҒЫЛШЫН ТІЛІ САБАҒЫНДА АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ПАЙДАЛАНУ....19
КОЙШЫБАЕВА БАХЫТГУЛ АСАНКЫЗЫ. БАЛА ТӘРБИЕСІ - БОЛАШАҚТЫҢ БАСТАУЫ ..21
ЗЕИЛБЕК СЕЙІТХАН ҚАЛМАХАНБЕТҰЛЫ. ФАЙЛДАР МЕН БУМАЛАР 23
УТЕГЕНОВА ДАРИХА. ҚАЙТАЛАУ 28
БАЙТУЯКОВА УЛЖАН ИСАКОВНА. ЖАҚСЫ ДЕГЕН НЕМЕНЕ, ЖАМАН ДЕГЕН НЕМЕНЕ?..30
БИЖИГИТОВ ЖАКСЫБАЙ ЕРМЕКБАЕВИЧ. ДОППЫ СЕРІКТЕСІНЕ КЕУДЕДЕН ЖОҒАРЫ БАҒЫТТАУ.32
БАЙМАХАНОВА НАЗЫМ ОРЫНБАЙҚЫЗЫ . ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ МЕНШІК 34
АДИЛБАЕВА АЗИЗА КАРАЖАНОВНА. РАЗВИТИЕ УЧЕБНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНОГО ИНТЕРЕСА ОБУЧАЮЩИХСЯ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ ЧЕРЕЗ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ....30
САТЫБАЛДИЕВА Б. КӨРКЕМ СУРЕТ САЛУ. ТАБАҚҚА ОРЫНДАУ 33
МУХАМЕДЖАНОВА АИГУЛЬ ШАКИМАРДАНОВНА. ЖҮРЕКТЕРГЕ МЕЙІРІМДІЛІК ШУАҒЫН СЫЙЛА....35
ИЗБАСАРОВА БАХТЫГУЛ САГИНДЫКОВНА. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ КИІМДЕРІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ....38
АМИРОВА САЛТАНАТ ЗЕЙНЕЛЬГАВДЕНОВНА. ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА ҚАТЕМЕН ЖҰМЫС ЖҮРГІЗУДІҢ ТИІМДІЛІГІ....41
КАЛЖАНОВА ЖАНАТ КУАНЫШОВНА. Ы. АЛТЫНСАРИН ӘҢГІМЕЛЕРІН ОҚЫТУДА ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯНЫ ПАЙДАЛАНУДЫҢ ТИІМДІ ӘДІСТЕРІ....44
ТУЯКБАЕВА ЛЯЗЗАТ . ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ОЮ-ӨРНЕГІ АРҚЫЛЫ БАЛАНЫ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚҚА БЕЙІМДЕУ....47
ӘБДИЕВА АЙГҮЛ СЕРІКБАЙҚЫЗЫ. КӨРКЕМ ЕҢБЕК САБАҚТАРЫНДА ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЖОБАЛАРДЫ ЖАСАУҒА БАҒЫТТАЛҒАН....48
ОРАЗЫМБЕТОВА КӘМШАТ СӘДУАҚАСҚЫЗЫ . ОҚУШЫЛАРДЫҢ КОММУНИКАТИВТІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ДАМЫТУ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА ДИАЛОГТІК ОРТАНЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ....50

ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА ҚАТЕМЕН ЖҰМЫС ЖҮРГІЗУДІҢ ТИІМДІЛІГІ

АМИРОВА САЛТАНАТ ЗЕЙНЕЛЬГАВДЕНОВНА
Қызылорда қаласы, Ж.Қизатов атындағы
№23 мектеп-лицейдің қазақ тілі пәні мұғалімі

"Бар ізгілік тек білімнен алынар, Біліммен аспанға жол салынар" деп Жүсіп Баласұғын жырлаған ел болашағы-білімді ұрпақ.Қай елдің болсын өсіп-өркендеуі, өркениетті елде өзіндік орын алуы оның ұлттық білім беру жүйесінің калыптасуына, даму бағытына тікелей байланысты. " Келер ұрпақ алдында зор жауапкершілік жүгін арқалап келеміз" деген Елбасы сөзі жай айтыла салған жок.Қазіргі кезде әр адамның болашағы оның алған біліміне байланысты.

"Мұғалім-мәңгі нұрдың қызметшісі, ол барлық ой мен қиял әрекетіне акылдың дәнін сеуіп, нұр құятын тынымсыз, лаулаған жалын иесі" дейді Я.А Коменский. Осы нақыл сөзде келтірілген ұлы қасиеттерді бойына жинақтаған мұғалім ғана-нағыз ұстаз.

Ұстаз-шәкірт жүрегіне жол табатын, оның жан-жақты дамыған жеке тұлға болып калыптасуына жауап беретін жан. "Ұлылықтың басында ұстаз тұрар" деп дана халқымыз айтқандай, жас ұрпақты тәрбиелеуші ұстаздың болашақ алдындағы міндеті мен борышы өте үлкен. Әдетте, оқушының бойына шынайы білім -білік дағдыларын дарытып, зердесіне ғылым негіздерін тоқитын, алған білімді өмірде, іс жүзінде колдана білуге жаттықтыратын- ұстаз.Ол өскелең ұрпаққа білім беріп коймай , бала бойына барша адами қасиеттерді сіңіре білуі тиіс.Сондықтан да ұстаз- білім мен тәрбиенің ұйтқысы, жас ұрпақтың рухани сәулеткері, қоғам,халық өзінің үміті мол болашағын тапсыратын сенімді өкілі.

Адамзат баласының тіршілікті бар мұраты-білім. Білім алу батылдық, оны толықтыру-даналық, ал шебер қолдана білу- өнер! Даналыққа апаратын жол ұзақ әрі қиын.Ол үшін әр оқушы сауатты, білімді де білікті болуы керек. Сондықтан оқушылардың анық және сауатты жазу дағдыларын қалыптастыру және оны жетілдіріп отыру мектепте қойылатын басты талаптардың бірі болып табылады. Сонымен катар оқушыларды жазу кезінде дыбыс таңбаларын дұрыс қолданып, көркем әрі сауатты жазумен бірге айтылған ойды жылдам жазуға, оқылған мәтінді есте сақтап жазуға үйрету де-өзекті мәселелердің бірі.

Оқушылар арасында өз ана тілінде сауатты жаза білмейтіндері, ойын ашақ та түсінікті етіп, жатық тілмен толық жеткізе алмайтындар жиі ұшырасады. Оқушы бойында белгілі бір дағдыны қалыптастыру оған кеткен уақыт мөлшерімен, бөлінген артық сағат санымен өлшенбейді.Ол үшін жүйелі әдіс- тәсілдерді қолдану және сол әдіс-тәсілдерді үнемі жетілдіріп отыру керек. Ал ондай тиімді әдіс-тәсілдерді қолдануда біз оқушы бойында қалыптастыруға ұмтылған дағдылардың негізгі шарттарын, мақсатын айқындап алуымыз қажет.

Оқушы жазуының айқын болмау себебін біз көбінесе оның жазуға жеке мән бермеуінен, дыбыс таңбаларының нақты формасын ұмытпауынан немесе жазу жылдамдығының өте жоғары деңгейде болуынан деп жүрміз. Сондықтан аталған кемшілікті қайталамауға, айқын, көркем жаза алмаған жағдайда баяу, асықпай жазуға кеңес берумен шектеліп келеміз. Бірақ мұндай түсініктемелер мен кеңестер оқушының жазу дағдыларын дамытуға аздық етеді. Оқушының жазу жұмыстарына жете мән бермеуі, дыбыс таңбаларының жазылу формасын ұмытып қалуы ғана жазу айқындығы мен көркемдігін төмендетпейді. Сонымен қатар, оның әдемі, айқын жазуға деген шамадан тыс ұмтылысы да жазу айқындығының төмендеуіне әсерін тигізеді,яғни, оқушының жазу жылдамдығын бірден емес, бірте-бірте дамытып отыру тиімді.

Қазақ тілі сабағы барысында ешқашан естен шығармуға болмайтын негізгі мақсат-оқушыларды еркін, жақсы әрі жатық сөйлеуге , сауатыт жазуға, айтайын деген ойды дәл жеткізуге баулу, ана тілінің шексіз мол мүмкіндіктері мен сарқылмас байлығын дұрыс пайдалана білуге дағдыландыру.Әдемі әрі әуенді, үйлесімді әрі ұйқасымды сөйлеудің, жазудың үлкне өнер екенін көңіліне ұялату, ұғындыру.

Қазақ тілі сабағында алған білімдерін жазбаша сауатты көрсете білуде жазба жұмысының алатын орны ерекше. Ол сабақ құрылымының үш түрлі мақсатына сәйкес грамматикалық сауаттылығын тексеріп қана коймай, есте сақтауын, көркем жазуын, ұқыптылығы мен өз-өзіне деген сенімін

нығайтады.Диктанттың негізгі мақсаты- оқушылардың теориялық білімін сынау, бағалау, оларды сауатты жазуға үйрету болса, қатемен жұмыс жүргізудің мақсаты- жіберілген қатемен сауатты жұмыс болып табылады.

Қатемен жұмыс жүргізу жолдары:

1) Тексерілген жұмыспен оқушы танысып, қызыл сиямен көрсетілген сөзді жол басына ең әуелі қате түрін, содан кейін сызықша қою арқылы жол аяғына дейін қатесіз жазу керек;

2) Қате жазылған немесе оқушыға таныс емес сөздерге қазақ тілінің түсіндірме сөздігін пайдалана отырып мағлұмат беру;

3) Жіберілген қате туралы өтілген тақырып бойынша ережені еске түсіру, мысалдар келтіру;

4) Қате жазылған сөзге фонетикалық, лексикалық,морфологиялық талдау жасау;

5) Оқушылардың тасымал,тыныс белгі туралы білімдерін нақтылау, бағдар беру;

6) Диктант мәтініндегі тірек сөздерді тапқызып, сөйлем құрату;

Жазу жұмысына үйрету ісі екі жағдайда іске асып отырады. Бірінші, бағдарламада қойылған талаптар бойынша қазақ тіліндегі графикалық, орфографиялық ережелерді басшылыққа ала отырып, дұрыс жазуға үйрету арқылы.Екінші, қазақ тілі оқулығындағы жаттығуларды пайдалана отырып, жазуға үйрету. Оқушының белгілі мәтінді техникалық жағынан дұрыс, қатесіз жаза білуге және өз ойын жазбаша түрде бере білуге жаттықтыру.

Жазу дағдыларын игеру үшін оқушы әрбір дыбыстаңбасының жазылу формасын, олардың бір-бірімен қалай жалғанатынын, жазу жылдамдығы артқан кезде дежазу айқындығын сақтауды меңгеруі шарт.

Оқушылардың сауаттылығын анықтау мақсатында жүргізген жазба жұмыстарда байқалған, анықталған, жіберген қателер өздерін үлкен екі топқа топтауға негіз береді: біріншісі- орфографиялық, екіншісі- пунктуациялық қателер.

Оқушылардың жазба жұмыстарында орфография (емле) заңдылығына байланысты жіберген қателердің түрлері төмендегідей болады:

1) Сөздерді буын жігіне қарай айту, жазу заңдылығын білмегендіктен сөздердің буын жігін ажырата алмайтасымалдан жиі қателесу басым.

2)

3) А,ә,ы,і,у,ұ,ү,е,и,я,ю дыбыстарының қандай сөздерде, қай буындарда айтылу, жазылу заңдылықтарын жете меңгере алмағандықтары байқалады.

4) Дауыссыз н-ң, т-д, с-з, и-й, ж-ш дыбыстарының емлесін шатастыру жиі ұшырасты.

5) Сөз ішінде нн,лл,тт,кк,сс,шш,мм тәрізді қатар келген дыбыстардың бірін тастап кету жиі ұшырасады.

6) Қос сөздердің қосарланып, қайталанып қолданылатын түрінің емлесінен жіберілген қате.

7) Біріккен сөздердің бір бүтін ұғым екендігін жете білмеушіліктен жіберілген қателер

8) Қысқарған сөздердің емлесінен де жіберілген қателер

9) Шылаулардың емлесінен жіберген қателер т.б

Екінші топқа жатқызылған пунктуациядан жіберілген қателерді мынадай түрде жүйелеуге болады:

1) Бірыңғай мүшелердің тыныс белгілерін дұрыс қоймау;

2) Құрмалас сөйлемдердің құранды бөлшектерінің жігін ажырата алмау;

3) Оқшау сөздердің түрлерін және оларға қойылатын тыныс белгілерінің қойылу заңдылықтарын білмеу;

4) Төл сөз, автор сөздерінің қолданылу жүйесі мен олардың өздеріне тән тыныс белгілерін жете меңгермеу;

5) Тырнақша, сызықша, қос нүкте, нүктелі үтір тәрізді тыныс белгілерінің қандай нысандарда қосымша жұмсалатынын білмеу

6) Оқшауланған мүшелерді басқа сөйлем мүшелерінен ажырата білмеу, сонымен қатар олардың тыныс белгілерін де орынды қолдана алмау;

7) Бастауыш пен баяндауыш арасына қойылатын сызықшаның қандай ережелерге байланысты қойылатынын білмеу.

Қазақ тілі пәнінен алынған жазба жұмыстардағы жіберілген қате бойынша саралау кестесі әрбір жазба жұмысынан кейін сараптамалық талдау негізінде жасалып, оқушымен деңгейлік тапсырмалар негізінде тікелей жұмысқа ықпал етеді.

Мен өз тәжірибеммен бөлісу мақсатында 6-сыныптан алынған жазба жұмысының қорытындысы бойынша жүргізілген қатемен жұмыс сабағының үлгісін ұсынып отырмын.

Сабақтың тақырыбы: Қатемен жұмыс

Сабақтың мақсаты: а)білімділік: жазбаша грамматикалық сауаттылығында жіберілген олқылықтарды жою, білімдерін нақтылау; ә) дамытушылық: ойын, есте сақтауын,көркем жазуын дамыту, талдау жұмыстары арқылы білім, білік дағдыларын жетілдіру; б)тәрбиелік: ұқыптылыққа, аңғарымпаздыққа, сауаттылыққа тәрбиелеу, өзіне деген сенімін арттыру.

Түрі: Талдау

Типі: Білімді бекіту

Әдіс-тәсілі: талдау, қатемен жұмыс жасау, жеке оқушымен жұмыс

Көрнекілігі: "Орфографиялық сөздік"

Пәнаралық байланыс: әдебиет

Сабақтың барысы:

I. Ұйымдастыру кезеңі

II.Сабақтың мақсатын қою. Жазба жұмысын жазуда жіберілген қателермен жұмыс жүргізу. Тілдік талдау арқылы теориялық білімін практикада қолдана білуге дағдыландыру.

III. Білімді тексеру кезеңі

1) Диктантта жіберілген қателерді көру арқылы байқау, мұғалімнің түзетуі бойынша сол сөзді салыстыру арқылы қате және қатесіз түрін табу;

2) Сол сөздің қатесіз түрін көшіріп жазу;

3) Ортақ қателер:

Сөздікпен жұмыс (Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі)

4 .Әр оқушыға жіберілген қателері бойынша жеке тапсырмалар беру:

а) Дұрыс тасымалданбаған Сөздердің тасымалдану жолдарын тапқызу;

ә) Емле қателері бойынша сөздерге сөйлем құрату.

5.Шығармашылық тапсырма.

Мәтіннен етістіктің шағына байланысты түрлерін тауып, теріп жазыңдар.

Берілген сөйлемді сөйлем мүшесіне талдаңдар:

Қыс жауған қар суы, жаз жауған жаңбыр - бәрі-бәрі осы жерге келіп үймелейді.

Жеке оқушымен жұмыс.Алдын ала дайындап келген таратпалармен жұмыс жүргізу (Қатесіз жазған оқушыға жеке тапсырмалар беру, диктантты қате жазған оқушымен жұмыс: қате жазу себебін анықтау, сол тақырып бойынша тапсырмалар беру).

"Ең үздік жазылған диктант" айдарымен диктантты үздік жазған оқушыны анықтау, мадақтау, ынталандыру.

Дәптерге қатемен жұмыс жүргізу

Мысалы: жапрақтар- жапырақтар, жапырақтар

Бармайақ-бармай-ақ, бармай-ақ

Ескерту: Қате жазған сөздің емлесін есте сақта

Дәптерлерін жинау

Жаңа сабақты қорыту Бағалау

Б. Кәтенбаева "Шебер мұғалім өз білімінің терең болуын, шеберлігін арттырумен ғана қанағаттанбайды. Нағыз педагог - ұстаздар сабақтарын, тәрбие жұмыстарын өз білімімен оқушы психологиясын ұштастыра отырып, педагогикалық шеберлігінің негізінде ұйымдастырады. Бұлайша ұйымдастырылған сабақ та, тәрбиенің де жетістігі сөз жоқ, мол болмақ. Мұғалім әрбір сабақтың идеялық - ғылыми жағына терең үңіліп, оның өзіндік ерекшелігін жан-жақты аша біліп, практикалық ерекшелігіне баса назар аударып, оқушының сауаттылығын арттырудағы әрбір сабақтың мақсаты етіп қоя білулері қажет" дегенді айтады.

Әр мұғалім сабақ жоспарын құрмас бұрын сол сыныптағы оқушылардың жас ерекшеліктерін, психологиялық ерекшеліктерін, белсенділігін толық зерттеп алған жөн. Сонда ғана оқушы білімінің шыңдалған, сөйлеу дағдылары жетілген, проблемалық сұрақтарды шеше алатын, жаңалық аша алатын, топ алдында жасаған жұмыстарын қорғай алатын, зияткерлігі дамыған, шығармашылықпен жұмыс істей алатын жеке тұлға тәрбиелеп шығаруға болады.